

cholí a jinakých vzduchových vozidel. Mezi stranami jest podstatně nesporno, že žalobce použil kritického dne k jízdě silostroje. Stalo se tak při výkonu jeho obchodní činnosti jako zasílatele. Úraz jeho zavinilo auto třetí osoby. Z tohoto nesporného přednesu stran vysvítá jasně, že úraz žalobci se stal při použití silostroje, a ježto ani netvrdil, že by v tom směru bylo uzavřeno zvláštní ujednání, pak nespadá tento úraz pod všeobecné pojišťovací podmínky a jest podle § 3 vyloučen. Nepadá v úvahu otázka, kdo zavinil úraz, zda auto, či silostroj, ježto jest mezi stranami nesporno, že úraz se stal při použití silostroje, a nerozhoduje též, že žalobce silostroj zastavil a zůstal na něm s rozkročenýma nohama státi.

Nejvyšší soud k dovolání žalobcovu zrušil rozsudky nižších soudů a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí.

Důvody :

Jest nesporno, že žalobce nebyl pojištěn proti úrazu utrpěnému při použití silostroje. V § 3 odstavec 4 všeobecných pojišťovacích podmínek jest stanoveno, že pro zahrnutí úrazu při používání silostroje jest zapotřebí zvláštního ujednání. Toto ustanovení nelze podle § 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zákona vyložit jinak, než tak, že se pojištění nevztahuje na úrazy, které jsou v příčinné souvislosti s použitím silostroje, že nebezpečnostní riziko musí plynouti ze způsobu použití silostroje. Pojištění bez zvláštního ujednání za úrazy při použití silostroje nevylučuje tudíž škodu při jakémkoliv použití silostroje, nýbrž jen škody, které v konkrétním případě vznikly způsobem, jak bylo silostroj použito. V souzeném případě nenastala však specifická škoda žalobce z použití silostroje, an žalobce v době pojistné příhody stál rozkročmo nad motocyklem a byl zraněn příjezdějícím autem. Nesouvisel proto jeho úraz s tímto použitím silostroje a nebezpečnostní riziko nebylo tímto druhem použití silostroje nijak zvýšeno, an úraz by byl mohl vzniknouti, i kdyby byl žalobce na silnici stál bez motorového kola; a že nebezpečnostní riziko spočívalo v nebezpečí nezastaveného motoru, nebylo ani tvrzeno. Jest proto nárok žalobcův důvodem po právu.

Čís. 14260.

Byla-li jedna ze stran slyšena pod přísahou v první stolici, nemůže býti druhá strana připuštěna o téže okolnosti v odvolacím řízení ani k nepřisežnému výsledku.

Stranu v první stolici přísežně slyšenou může odvolací soud opětně vyslechnouti, ovšem s upozorněním na přísahu již složenou.

(Rozh. ze dne 22. března 1935, Rv II 192/33.)

Žalobu o zaplacení 6.000 Kč první soud zamítl, odvolací soud žalobě částečně vyhověl.

Nejvyšší soud zrušil k dovolání žalované rozsudek odvolacího soudu a uložil mu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Podle § 488 c. ř. s. je právem odvolacího soudu, aby, má-li pochybnosti o správnosti skutkového zjištění prvního soudu, provedl přezkum tohoto zjištění, a to zpravidla na rovnocenném podkladě, tedy způsobem stejně bezpečným (sb. n. s. čís. 13422), t. j. v podstatě na základě týchž důkazů nebo důkazů stejné jakosti a váhy, jak je měl po ruce soud první stolice (sb. n. s. čís. 11357 a j.). V tomto právu, pokud jde o opakování důkazu výsledkem stran, jest však odvolací soud omezen ustanovením § 489 odst. 1 c. ř. s., podle něhož, byla-li některá strana vyslechnuta v první stolici pod přísahou, nemůže naříditi, by o témž skutku byl přísežně vyslýchán odpůrce pod přísahou, avšak jak ze zprávy permanentního výboru poslanecké sněmovny (Mat. I. str. 779 k dřívějšímu § 510) vysvítá, a jak bylo doličeno v rozhodnutí sb. n. s. čís. 7794 (srov. v témže smyslu také Hora »Čsl. civ. právo procesní« III. díl str. 62, »Odvolání« str. 84 a Neumannův Kom. 1928 str. 1323 a také již rozhod. dřívějšího nejvyššího soudu ve Vídni čís. 5933 Gl. U. n. ř.), zákon se chtěl za všech okolností vyvarovati toho, aby ve sporu stála přísežná výpověď strany proti přísežné výpovědi strany druhé. Zmíněný předpis a jeho účel vedou však ve svých důsledcích k tomu, že, byla-li jedna strana již pod přísahou v první stolici slyšena, nemůže býti druhá strana připuštěna o téže okolnosti v odvolacím řízení ani k nepřisežnému slyšení, ježto její nepřisežný výslech nemůže již býti proveden s upozorněním v § 376 odst. 2 c. ř. s. výslovně nařízeným a podle § 463 c. ř. s. také pro odvolací soud platícím, že po případě může býti přidržena, aby o své výpovědi vykonala přísahu. Toto upozornění je podstatnou částí provádění důkazu výsledkem stran a je soudu nařízeno obligatorně; právě pod jeho vlivem má býti strana pohnuta k tomu, aby již při nepřisežném výsledku vypověděla pravdu a aby snad při pozdějším přísežném výsledku se nesnažila setrvati při tom, co již jednou udala. Jak doličuje tvůrce nového civ. soudního řádu Klein (Vorlesungen str. 186), nemá se státi z výsledku stran před odvolacím soudem nějaká očišťovací přísaha, na základě níž by se mohl odpůrce ze svého odsouzení takorůzka odpřisáhnouti. Avšak odvolací soud těchto prostředků k přezkoumání skutkového zjištění prvního soudu ani nepotřebuje, neboť zákon mu v § 488 c. ř. s. nejen dovoluje, aby opakoval nebo doplňoval jiné provedené důkazy, nýbrž dovoluje mu v § 489 odst. 2 c. ř. s., aby stranu v první stolici přísežně slyšenou opět vyslechl, arcíť s upozorněním na její již složenou přísahu (v tom smyslu též Neumannův Kom. k § 489 c. ř. s. a neuveřejněná rozhodnutí Rv I 743/25, Rv I 2009/30 a Rv I 1432/34), což může mu sloužiti za podklad pro nabytí bezprostředního dojmu o hodnověrnosti nebo nehodnověrnosti této strany a pro jeho přesvědčení podle §§ 272 a 463 c. ř. s., založeného na výsledcích veškerého jednání a všech provedených důkazů. Nelze tedy schváliti názor odvolacího soudu, že zákazem v § 489 c. ř. s. vysloveným, tak jak jej rozhodnutí čís. 7794 sb. n. s. vykládá, byl by vysloven i zákaz odvolacímu soudu, že nemá se při své přezkumné činnosti o hodnocení důkazů odchýliti za žádných poměrů od skutkového zjištění učiněného soudem první stolice, stalo-li se toto na základě přísežného výsledku jedné ze sporných stran (§ 377 odst. 2 c. ř. s.), a že tím vylučuje

se »skoro úplně« vliv druhé stolice na skutkové zjištění, a že toto pak činí první soud pro obě opravné instance (soud odvolací i dovolací), ač základním požadavkem v našem civilním řádu soudním je, že zjištění skutková činí instance dvě, t. j. obě nižší soudní stolice. Je tu proto vada řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.), když odvolací soud proti ustanovení § 489 c. ř. s. opakoval důkaz nepřisežným výsledkem strany žalující a nikoli pouze strany žalované pod přísahou v první stolici slyšené, a že za těchto okolností, uvěřiv nepřisežné výpovědi žalobců, učinil od zjištění soudu první stolice odchylné zjištění.

Čís. 14261.

Kupní smlouva o přidělení nemovitosti, podléhající schválení Státního pozemkového úřadu, je platná a závazná jen v rámci schválení Státním pozemkovým úřadem. Bylo-li zcizeno s nemovitostí a s vědomím Státního pozemkového úřadu i příslušenství a inventář nemovitosti, je kupní cena, zvlášť za ně dohodnutá, směrodatná jen potud, pokud ji Státní pozemkový úřad určil nebo při schválení smlouvy předpokládal.

(Rozh. z 22. března 1935, Rv III 1146/33; důvody viz Úr. sb. č. 2028.)

Čís. 14262.

Daň domovní a pozemková z nemovitosti, která jest ve spoluvlastnictví, postihuje celá jednoho každého ze spoluvlastníků a jest ji při vydražení ideální části nemovitosti přikázati celou částkou z nejvyššího podání.

Exekuční poplatek jsoucí příslušenstvím daní ne starších než dvouletých má s nimi stejné pořadí přednostní.

(Rozh. ze dne 23. března 1935, R I 73/35.)

P r v ý s o u d, rozděluje nejvyšší podání, nepřikázal československému státu nic na přihlášené daně domovní a pozemkovou, úroky a exekuční pohledávky. K rekursu československého státu přikázal **r e k u r s n í s o u d** československému státu v přednostním pořadí na tyto daně, pokud nebyly starší než 2 léta před příklepem 591 Kč 35 h, jinak rekursu nevyhověl. **D ů v o d y** : Dle § 265 zák. o přímých daních bylo v přednostním pořadí přiznati Československému státu daň domovní a pozemkovou za poslední dvě léta před příklepem, tedy za dobu od 7. června 1932 do 7. června 1934, ale pouze polovici částek uvedených ve vykonatelném výkaze nedoplatků z 30. května 1934, poněvadž výkaz se týká dlužníků, vydražena však byla pouze polovice, patřící do konkursní podstaty Františka N-a.

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovolacímu rekursu československého státu a přikázal Československému státu z nejvyššího podání v přednostním pořadí podle přihlášky berního úřadu v H. ze dne 30. května 1934 na domovní a pozemkové daně ne starší 2 let ode dne